

**UPA 2016/162: Inatsimmut, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaatsimut inatsisip
(pinerluttulerinermi il.il. meeqqat inuusuttullu videokkut apersorneqartarnerat)
allannguutissaatut siunnersuummut Namminersorlutik Oqartussat oqaaseqaatissaannut
Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
pillugu**

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermini Inatsisinut Ataatsimiititaliap ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Múte B Egede, Inuit Ataqtigiit

1. Siunnersuut pillugu

Inatsisissatut siunnersuut marlunnik immikkoortoqarpoq:

- Video atorlugu meeqqanik killisiuisarnerup atuuffiata annertusineqarnissaa
- Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit annertusaavigineqarnissaat

1.1. Video atorlugu meeqqanik killisiuisarneq

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnera pillugu inatsisip nr. 735, 25. juni 2014-meersup atuutsinneqalernerani meeqqat video atorlugu killisiorneqarsinnaanerannut maleruagassiortoqarpoq¹. Inatsisip allannguutaa 2014-imi upernaakkut ataatsimiinnermi Inatsisartunit suliarineqarpoq.²

¹ Meeqqanilli video atorlugu killisiuisinnaaneq Eqqartuussiveqarneq pillugu Ataatsimiititaliarisup suliniuteqarneratigut misiliutitut 2002-miit Kalaallit Nunaanni atorneqalermoq.

² UPA2014/136

Meeqqanik video atorlugu killisiuisinnaanermut maleruagassat atuuttut meeqqap paasiniaanermut atatillugu politiinut nassuiaateqarnerata videomut immiunneqarsinnaanera immiussallu eqqartuussivimmi takutinneqarsinnaanera periarfissaalersippaat, taamaalilluni meeqqap eqqartuussivimmi ilisimannittutut nassuiaateqarnissaa pisariaarulluni. Meeqqap asattuunneqarnissaa tamatuminnga pingaarnertut siunertaavoq.

Video atorlugu killisiuinerup aallartinnginnerani unnerluussaasup/pasisap illersuisussaanik toqqaasarneq aammalu illersuisup immiussivimmi najuulluni killisiuinermik malinnaanissaminut pisussaaffia pillugit maleruagassat Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersarneqarput. Pasisaq/unnerluusaaq meeqqap video atorlugu killisiorneqarneranik immiussisarfimmiit malinnaasinnaatitaangilaq, taamaattorli killisiuereermermi killisiuineq pillugu videomik immiussamik isiginnaarsinnaatitaavoq aammalu meeqqap killisioqqinneqarnissaanik qinnuteqarsinnaalluni.

Maleruagassanik maanna atuuttunik piareersaateqarnermi piunasaqaataavoq ilaatigut suliani meeqqanik kinguaassiutitigut atonerluinermut tunngassuteqartuni video atorlugu eqqartuussinerup avataatigut meeqqamik aqqaneq marlunnik ikinnerusunilluunniit ukioqartumik killisiuineq pisariaqartutut nalilernerqarpat atorneqarsinnaanera. Taamaattorli immikkut pissutissaqartoqartillugu, tassungalu ilanngullugu meeqqap ineriartornera aamma tarnikkut qanoq ittuunera eqqarsaatigalugit meeqqamik inersimanerusumik video atorlugu killisiuisoqarsinnaassaaq.

Suliani allani kinguaassiutitigut atonerluinermut tunngassuteqanngitsuni kingusinnerusukkut eqqartuusinermi takutinneqarnissaa siunertaralugu eqqartuusinerup avataatigut video atorlugu meeqqanik killisiuisarneq aamma atorneqarsinnaassaaq, tamatumani meeqqap mianerineqarnissaanut mianerisassat assingi atuutissallutik.

Inatsisissatut siunnersuut una meeqqanik video atorlugu killisiuisarnerup atuuffiata annertunerulerneranik nassataqassaaq:

- Siunnersuummik uuminnga meeqqanik 13-it inorlugit ukiulinnik video atorlugu killisiuisinnaaneq periarfissaajuaannalissaaq. Meeqqanut 13-it 15-illu akornanni ukiulinnut tunngatillugu video atorlugu killisiuineq pisinnaavoq paasiniaaneq assersuutigalugu qanigivallaakkamik atoqateqarnermut, kinguaassiutitigut pinerluttuliornermut paasiniaanerluunniit toqutsinermut ilaqtariilluunniit iluanni nakuusermut tunngassuteqarpat. Tamatuma saniatigut immikkut ittumik pissutissaqartillugu meeqqat inuusuttullu 13-it 18-illu akornanni ukiullit video atorlugu killisiorneqarsinnaassapput.

Kiisalu immikkut ittumik pissutissaqartillugu inuit 18-it sinnerlugit ukiullit tarnikkut annertuumik innarluutillit aalaniarnermikkulluunniit killilimmik piginnaasallit video atorlugu killisiorneqarsinnaassapput.

- meeqqat inuusuttullu video atorlugu killisiorneqarsimasut aallaavittut eqqartuussivimmi ilisimannittut nassuiaateqartussaanginnerat pillugu aalajangersagaq erseqqilluinnartoq atuutsinneqalissaaq.
- Illersuisoq imaluunniit pasineqartoq video atorlugu apersuinerup uppernarsaatitut atorneqarnissaanut akerliuguni (tamanna assersuutigalugu video atorlugu killisiuinissamat piumasagaataasut naammassineqarsimanngippata) kingusinnerpaamik video atorlugu apersuinerup ingerlanneqareernerani sapaatip akunnerisa sisamat qaangiunneranni apeqqut eqqartuussivimmut suliakkiissutigisinnaagaa aalajangersarneqarpoq. Killiliussamilli qaangiineq eqqartuussiviup isiginiangissinnaavaa, tamanna utoqqatsissutissaqartut isigineqarsinnaappat.

1.2. Kalaallit nunaanni Eqqartuussiveqarnek pillugu Siunnersuisoqatigiit annertusarneqarnerat

Inatsisissatut siunnersuutip aamma nassatarissavaa najukkami eqqartuussisut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnek pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aallartitaqalernissaat.

Siunnersuisoqatigiit maannamut imatut katitigaapput:

- Kalaallit nunaanni Eqqartuussisuuneq
- Nunatta Eqqartuussiviani Eqqartuussisoq
- Kalaallit Nunaanni Politimesteri
- Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfimmi pisortaq
- Eqqartuussissuserisoq
- Illersuisoq
- Ilisimatusarfimmi ilinniartitsisoq
- Kanukokamit aallartitaq
- Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit aallartitat marluk
- Inatsisit atortinneqarnerannut ministereqarfimmit aallartitaq
- Eqqartuussiveqarnermut Aqutsisoqarfimmit aallartitaq
- Pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup qullersaqarfianit aallartitaq.

Taamaalillutik Siunnersuisoqatigiit maannamut katillugit 13-inik ilaasortaqarput.

Siunnersuisoqatigiit inatsisissatut siunnersuutip nassatarisaanik najukkami eqqartuussisunit aallartitamik ilallugit amerlineqassapput, tamaalillunilu Kalaallit Nunaanni najukkami eqqartuussisut tamarmiusut aallartitaqalissallutik. Tamatuma kingorna siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat 14-inngussapput.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnek pillugu Siunnersuisoqatigiit suliassaraat Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffimmilu oqartussaasut akornanni pinerluttulerinermut eqqartuussisarnermullu inatsisit pillugit ataqatigiissaarinek, tassani aamma tamatumunnga inatsisiliornikkut tungavissanik ineriartortitsineq, tamatumunngalu atatillugu ilisimatusarnernik aallartitsinissaq kiisalu eqqartuussiviit ataasiakkaat atuunnerannik takkunanilu ilinniartitaanikkut pisariaqartitsinernik nakkutiginnineq.

Siunnersuisoqatigiit Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi §§ 742-743 naapertorlugit pilersinneqarput.

2. Inatsisinut Ataatsimiititaliap siunnersuummut tunngatillugu oqaaseqaatai

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnek pillugu Siunnersuisoqatigiit annertusitinneqarnissaannik siunnersuummut tunngatillugu najukkami eqqartuussisut siunnersuisoqatigiinni aamma aallartitaqalernissaat Inatsisinut Ataatsimiititaliap iluarisimaarpaa. Ataatsimiititaliaq annerusumik oqaaseqaateqarani tamatumunnga tapersiivoq.

Meeqqanik video atorlugu killisiuisarneq pillugu aalajangersakkanut tunngatillugu, qassinik ukioqartussaannermut killiliinerup apeqqutip taassuma inatsimmut nassuiaatini aalajangersarneqarneranut taarsiullugu, inatsimmut namminermut ikkunneqarnera Inatsisinut Ataatsimiititaliap pitsaasutut isigaa.

Tamatumalu peqatigisaanik atuuffianik, isumaliutissiisummi uani immikkoortoq 1.1-imi nassuiaatigineqartutut, annertusaaneq ataatsimiititaliap nuannaarutigaa.

12-inik ukioqarnissamik piumasaqaat 15-inik ukioqarnissamut qaffanneqartariaqartoq, meeqqat video atorlugu killisiorneqarsinnaanerannut maleruagassanik eqqussiviusumik inatsisip allannguutissaata suliarineqarneranili Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Inatsisartut Naalakkarsuisullu tamarmik tamatumunnga tapersiipput.

Ukiulli qaffanneqarnissaannut Inatsisinut Ataatsimiititaliap/Namminersorlutik Oqartussat kaammattuutaat ingerlaannartumik akuerineqanngilaq. Mianersuutassanik assigiinngitsunik oqimaaqatigiissaarinissaq Justitsministereqarfimmit innersuussutigineqarpoq, soorluttaaq Danmarkip (Kalaallit Nunaatalu) nunat tamalaat akornanni pisussaaffii isumaliutigineqartariaqartut. Ilaatigut tamanna tungavigalugu inatsisinik atuutsitsinermut ministereqarfiup strafferetsplejeudvalgi (pillaasarnermut eqqartuussisarnermik inatsimmut ataatsimiititaliaq) qinnuigivaa ilaatigut meeqqanik video atorlugu killisiuisarnerup

atorneqarnerata annertusineqartariaqarsinnaanera isumaliutigeqqullugu, ilaatigullu annertusaanermut taamaattumut periutsumik suliaqaqqullugu. Tamanna tunngavigalugu Folketingimi amerlanerussuteqartut aqqaneq marlunnik ukiulinnut killiliinerup attatiinnarneqarallarnissaa toqqarpaat, strafferetsplejeudvalgillu isumaliutissiissutaa utaqqimaarumallugu.

Strafferetsplejeudvalgip apeqqummut isumaliutissiissutini 2015-imi saqqummiuppaa³. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsisip allannguutissaatut siunnersuut una isumaliutissiissut pineqartoq Strafferetsplejeudvalgillu kaammattuutai tunngavigalugit suliarineqarpoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap iluarisimaarlugu oqaatigissavaa atuuffimmik annertusaanissaq siunnersuutigineqartoq ataatsimiititaliap siusinnerusukkut inassutigisaanut naapertuuttoq.

3. Oqaaseqaatit allat

3.1. Ininik killisiuisarfinnik meeqqanut tulluartunik politiinillu meeqqanik killisiuisarnermik ilinniarsimasunik pisariaqartitsineq

Meeqqanik video atorlugu killisiuisarnermut maleruagassanik atuilersitsisumik, inatsisip allannguutaanut isumaliutissiissummini Inatsisinut Ataatsimiititaliap kaammattuutigaa Kalaallit Nunaanni politeeqarfii tamarmik iseruminartunik meeqqanillu video atorlugu killisiuinissamat tulluartunik atortulersugaasunik ininik killisiuisarfeqarnerseqqatigisaanik naliliinissamat inatsimmik allannguineq atorluaqqullugu, tamatumalu peqatigisaanik sumiiffinni allani – soorlu Saaffimmi illuniluunniit ilaqutariinnut sullissiviusuni init killisiuinerup taamaattumut pitsaanerumik sinaakkusiisnaanersut isumaliutigeqqullugu.

Kalaallit Nunaanni politiit atorfillit video atorlugu killisiuinerup ingerlatsisartut suleqatiminnit tamatumunnga immikkut ilinniarsimasunit naammattumik ikiorneqarnissaminnut qanoq annertutigisumik qulakkeerissunneqarsimanersut, kiisalu – taamaattoqanngippat – politiit atorfillit Kalaallit Nunaanni video atorlugu meeqqanik killisiuinerup ingerlatsisartut namminneerlutik, video atorlugu killisiuinerup isumannaatsumik ingerlanneqarnissaanut naammattumik isumannaarisumik, video atorlugu killisiuinerup ilinniarsimasuunissaat misilittagaqartuunissaallu qulakkeerneqarsimanersut, inatsimmik allanngineq iluatsillugu nalilersuisoqassasoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissummini aamma kaammattuutigaa.

Kaammattuutit taakku tunuliaqutaannut tunngatillugu ataatsimiititaliap UPA 2014/136-imut isumaliutissiissutaa innersuussutigineqarpoq, tassani tamakku pillugit sukumiisumik nassuiaateqartoqarmat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa inatsisissatut siunnersuummut uunga nassuiaatini imatut allassimasoqarmat:

³ Pillaatissiinermik suliani meeqqanik video atorlugu killisiuisarneq pillugu isumaliutissiissut nr. 1554, Justitsministeriaqarfiup Strafferetsplejeudvalgianit 2015-imi saqqummiunneqartoq

Video atorlugu killisiuinermik aaqqissuussinerup ilagaa meeqqamik killisiuineq inini meeqqamut toqqissisimanartunik ingerlanneqarnissaa. Kalaallit Nunaanni – Danmarkimisulli – meeqqanut illoqanngilaq, tassani politiit video atorlugu killisiuinerat ingerlanneqarsinnaalluni, aamma Kalaallit Nunaanni politeeqarfinni immikkut aaqqissugaasunik inini video atorlugu killisiorfinnik peqanngilaq. Akerlianilli video atorlugu killisiuinerit inini allani naleqquttuni ingerlanneqassallutik..

Inatsisinut Ataatsimiititaliap aammattaq oqaatigissavaa inatsisissatut siunnersuummut inatsimmuut nassuiaatini paasissutissiissutigineqartoq video atorlugu killisiuineq politiimit immikkut ilinniarsimasumit ingerlanneqassasoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap paasissutissat taakku toqqissisimanartikkaluarlugit Naalakkersuisunut **kaammattuutigaa** – ajornanngippat MIO suleqatigalugu – init meeqqanik killisiuinermut atorneqartartut *tamavimmik* meeqqanik killisiuinermut atorneqarnissaminnut tulluartaunissaat isumannaarniarlugu Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfimmik oqaloqateqarnermik aallartitseqqullugit. Inatsisinut Ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut kissaatiginartippaa ilumut meeqqanik video atorlugu killisiuinerit *taamaallaat* politiinit meeqqanik killisiuinermut immikkut ilinniarsimasunit ingerlanneqartarnissaat uppersarneqassasoq. Inatsisinut Ataatsimiititaliap **qinnutigaa** Naalakkersuisut apeqqutit taakku pillugit ataatsimiititaliaq malinnaatissagaat.

3. 2. Inatsimmik nalunaarut

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa inatsit nr. 305, 30. april 2008-meersoq (Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsit) maannamut sisamariarluni allannguuteqarsimasoq⁴. Taamaalilluni inatsisissatut siunnersuut una akuersissutigineqassappat, taanna inatsisip allannguutaasa tallimarissavaat. Inatsimmik nalunaarummik sulii suliaqartoqarsimanngilaq (tassa inatsimmik aallaaviusumik kingusinnerusukkullu allannguutinik akuersissutigineqartunik sulii ataatsimut allaasoqarsimanngilaq). Taamaannerata inatsisunik atuisut inatsisunik illersugaanerup atuuttup qanoq inissisimanera pillugu paasiniaasinnaanerat ajornakusuulersippaa. Tassunga atatillugu puigorneqassanngilaq nunatsinni eqqartuussisarnermik aaqqissuussinermi eqqartuussisut, unnerluussisut kiisalu illersuisut tiguinnakkat annertuumik tunngavigineqarmata (tassa eqqartuussisut, unnerluussisut kiisalu illersuisut inatsisilerituujunngitsut).

Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut pineqartoq ilimagineqartutut akuersissutigineqareerpat piaartumik nalunaarutinngorlugu suliarineqarnissaa pillugu naalagaaffimmi oqartussaasunut kaammattuutigeqqullugu Naalakkersuisut **Inatsisinut Ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput.**

⁴ Inatsit nr. 1388, 23. december 2012-imeersoq, inatsit nr. 740, 25. juni 2014-imeersoq, inatsit nr. 735, 25. juni 2014-imeersoq, kiisalu inatsit nr. 103, 3. februar 2016-imeersoq.

4. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassutaa

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuut akuerineqassasoq inassutigaa.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqarluni siunnersuut
aappassaaniigassannngortippaa.

Anders Olsen
Siulittaasoq
Siumut

Laura Tàunâjik
Siumut

Michael Rosing
Demokraatit

Múte B Egede
Inuit Ataqaatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqaatigiit